

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๓ ถึง ครั้งที่ ๒๖ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๗๘ (วิสามัญ)

๑. รัฐบาลตอบกระทู้ถามสมาชิกสภาฯ
  - ก. เรื่อง โรค อหิวาต์ ระบาด ใน จังหวัด พิจิตร
พิษณุ โดก ของชนกรการพิจิตร ๓๓๗๕-๓๓๗๖
  - ข. เรื่อง ภาษีรถยนต์เพิ่มขึ้น ของนายบุญมี ๓๓๗๖-๓๓๗๗
  - ค. เรื่อง สภาท้องถิ่น ของ หอดวงศรี เขตคนคร ๓๓๗๗-๓๓๗๘
  - ง. เรื่อง การสำรวจหนอง สาธารณประโยชน์
และ หนองหวงห้าม ของ พระยาธรรคาม
คณาภิบาล ๓๓๗๘-๓๓๘๐
  - จ. เรื่อง การทำงานแทนการเลี้ยงเงินวิชาชีพการ
ของ หอดวงศรี คนการ ๓๓๘๐-๓๓๘๒
  - ฉ. เรื่อง การเสียหายอันเกิดจากลมพายุในอาว
ตยาม ของนายเขียน ๓๓๘๒-๓๓๘๕
  - ช. เรื่อง จัดการ คลอง ในจังหวัด พระนคร ทิศ
คอกกับด้านเจ้าพระยา ของขุนวรดิษฐ์
ครุณเวทย์ ๓๓๘๕-๓๓๘๗
  - ซ. เรื่อง ระเบียบ การ รัง วัช ของ หอดวง
วฒนศักดิ์ ๓๓๘๗-๓๓๘๘
๒. เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก่ โข
เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๘ ของรัฐบาล
(พิจารณารวดเดียว) ๓๓๘๘-๓๓๘๙
๓. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติ โอน ที่ดิน ซึ่ง เป็น
สาธารณสมบัติ ของ แผ่นดิน ตำบลคลองตัน
อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ให้แก่พระ
อโศกมุนตรี พุทธศักราช ๒๕๗๘ ของรัฐบาล ๓๓๘๙-๓๓๙๑
๔. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติ แก่ โข เพิ่มเติม พระ
ราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศั
กราช ๒๕๗๘ ของ พ.ต. หอดวงศรีคนการ ๓๓๘๘-๓๓๙๘

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๙ / ๒๔๗๘ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒

วันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวคำ ว่าฉัน มีมติมาขอกมาประชุม ๓๒๖ ทำห
ด้วยข้าพเจ้าได้รับหนังสือจากนายกรัฐมนตรียขอให้จัดการประชุมในวัน
พฤหัสบดีที่ ๑๕ เดือนนี้ ๓ วัน เนื่องจากจะได้มีพิธีรับเรือรบซึ่งซื้อใหม่
จากประเทศอิตาลี ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะต้องไปร่วมในพิธีด้วย เนื่อง
จากจะไต่ถามประชุมวันที่ ๑๖ เดือนนี้ ระเบียบวาระสำหรับวันนี้ฉันเสนอไป
เป็นระเบียบวาระในวันศุกร์ต่อไป ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ถือว่าที่ประชุม
อนุมัติ กระทั่งตอนของอนุกรรมการพิจารณา

อนุกรรมการพิจารณา ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าวคำ ว่าข้าพเจ้า
ขอตั้งกระทู้ ความถาม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้ คือ
ข้าพเจ้าได้ ขึ้นไปจังหวัดพิจิตรและพิษณุโลกในเร็ว ๆ นี้ ได้เห็นราษฎร
ทั้งของจังหวัดคนกำลังเป็นอหิวาตกโรคกัน หลายสิบราย ที่ตายไป
แล้วทั้งของจังหวัดประมาณ ๒๐ คน ราษฎรที่เป็น อหิวาตกโรค โดย

มากอยู่ริมตำนานาน ถ้าไม่รีบจัดการบ้องกันแฉะระงับแล้ว อาจจะมี
แพร่หลายใหญ่โต เพราะตำนานานไหลคึกคักลงมาจนถึง กรุงเทพฯ
เหตุนี้ข้าพเจ้าขอถามว่า ๑. รัฐบาลจะ ส่งแพทย์ ไปฉีดวัคซีนบ้องกัน
ชิวาตกรโรคให้ แก่ราษฎร ริมตำนานานในสองจังหวัดนี้โดยเร็ว จะได้
หรือไม่ ๒. รัฐบาลจะส่งแพทย์ ให้ ไปประชุมราษฎรแนะนำให้คนนำ
รับประทานและแนะนำวิธีบ้องกันต่างๆ ในเขตทั้งสองจังหวัดนี้โดยเร็ว
จะได้หรือไม่

น.ค. หลวงข้ารงนาวาสวัสดิ์ ร.ม. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวไว้ว่า ขอตอบกระทู้ถามข้อ ๑ ว่า การบ้องกันชิวาตกร
โรคในจังหวัดพิษณุโลกนั้น กระทรวงมหาดไทยได้ ส่งเจ้าหน้าที่ให้ทำ
การฉีดวัคซีนและจัดการ บ้องกันล่วงหน้า ตั้งแต่โรคยังไม่เกิด ขึ้นในจิง
หัดนั้น ทั้งได้ขอรับรองให้แพทย์ทหารที่จังหวัดนั้นร่วมมือด้วย นอกจากนี้
ยังได้ส่งนักเรียนแพทย์ ไปช่วยเหลือบ้องกันอีก ๕ คนแล้ว สำหรับ
จังหวัดพิจิตร กรมสาธารณสุขก็ได้ส่งนักเรียนแพทย์และผู้ช่วยแพทย์
รวม ๓ คน ไปร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นนั้น ๒. การแนะนำราษฎ
รให้คนนำรับประทานและแนะนำวิธีบ้องกันต่างๆ ในเขตทั้งสองจังหวัดนั้น
รัฐบาลได้จัดการอยู่แล้วเช่นเดียวกัน นอกจากนี้หน่วยผู้ศึกษาทางบก
ซึ่งได้ ไปทำการอยู่ที่ภาคเหนือ ก็ได้ ไปทำการบ้องกันชิวาตกรโรคใน
ท้องที่จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดพิจิตรเป็นลำดับกันไป โดยร่วมมือ
กับพนักงานสาธารณสุขประจำท้องถิ่นๆ แล้ว

ประธานสภา กล่าวว่ ภาระที่ควมของนายบุญมี กุงคนากร
 นายบุญมี กุงคนากร ผู้แทนราษฎร จังหวัด ลำพูน กล่าวว่
 ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ ควมถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่าตั้ง
 นี้ ด้วยปรากฏว่ารถยนต์ส่วนบุคคลซึ่งได้นำไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจตรา
 ต่อทะเบียน เพื่อเสียภาษีในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ รถยนต์เหล่านี้ได้ถูกเพิ่ม
 ภาษีขึ้นคนละ ๕๐ และ ๑๐๐ กิโลกรัม จากน้ำหนักรถในปีพ.ศ. ๒๕๑๘
 เมื่อ เป็นเช่นรถเหล่านี้จะต้อง เสียภาษีเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ขอทราบว่
 เจ้าหน้าที่เอาอะไรมาเป็นเกณฑ์ ในการเพิ่มน้ำหนักรถขึ้นเช่นนี้

ม.ค. หอดวงสว่างวาตวิดี ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย กล่าวว่ การเก็บภาษีรถยนต์ ในจังหวัดพระนคร และ
 นครี เจ้าหน้าที่ เก็บตาม พระราชบัญญัติรถยนต์ คือ รถยนต์
 ส่วนบุคคลและ รถยนต์บรรทุกคนโดยสาร ให้คำนวณน้ำหนักผู้ โดย-
 ด้ว ๕๐ กิโลกรัมคือ ๕ คน เมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกคนเข้า
 แล้วได้เท่าไร ก็ให้ เก็บค่าภาษีตามอัตราที่กำหนดไว้ ในการที่รถ-
 ยนต์บางคันต้องเรียกภาษีเพิ่มขึ้นนี้ เนื่องจากแต่เดิมการคำนวณคน
 โดยด้วไม่ได้ รวมน้ำหนักผู้ขับรถเข้าด้วย เช่นบรรทุกคนโดยด้วได้
 ๕ คนก็คิดน้ำหนัก ๕๐ กิโลกรัมเท่านั้น แต่ตามพระราชบัญญัติรถยนต์
 กำหนดไว้ว่า ผู้โดยด้วนั้นให้ รวมทงผู้ขับด้วย เจ้าหน้าที่ จึงคิดน้-
 หนักสำหรับคนขับเพิ่มขึ้นอีก ๕๐ กิโลกรัม เพราะฉะนั้นถารถคันใด
 แต่ เดิม ที่ต้อง เสียภาษี ในชั้นตั้งสำหรับอัตรานั้น อยู่แล้ว โดยเจ้า-

หน้าที่ยังไม่ได้คิดรวมน้ำหนักผู้ขับได้ เมื่อรวมน้ำหนักผู้ขับอีก ๕๐ กิโลกรัมก็ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นในอัตราสูงอีก ๑ ชั้น เช่นรถเบบี๋เพียงน้ำหนักกรวด ๘๕๐ กิโลกรัม บรรทุกคนได้ ๕ คนรวมทั้งคนขับ ก็มักค่าน้ำหนักรวม ๑,๐๐๐ กิโลกรัมค่าภาษี ๓๐ บาท ถ้าคิดรวมทั้งคนขับด้วยรวมเป็น ๑,๐๕๐ กิโลกรัม ค่าภาษีจะต้องเสียเพิ่มขึ้นเป็น ๕๕ บาท

นายบุญมี ตุงคนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน กล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานเจ้าหน้าตากรองหน้าหนักรถยนต์ที่ตนขับได้เพิ่มน้ำหนักคนอยู่แล้ว แต่ว่าเมื่อขับถ่ายทำไมไม่เพิ่ม ทำไมจึงมาเพิ่มบน

น.ค. หาดวงษ์ารังมาวาทดี ว.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวอ้างว่า น้ำหนักสำหรับคนขับไม่ได้เพิ่มเมื่อขับถ่าย

ประธานสภาฯ กล่าวอ้างว่า กระทรวงมหาดไทยควรเร่งรัดเรื่องดังกล่าว

หาดวงษ์ารังมาวาทดี ว.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานเจ้าหน้าตากรองหน้าหนักรถยนต์ที่ตนขับได้เพิ่มน้ำหนักคนอยู่แล้ว แต่ว่าเมื่อขับถ่ายทำไมไม่เพิ่ม ทำไมจึงมาเพิ่มบน

น.ค. หาดวงษ์ารังมาวาทดี ว.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวอ้างว่า การที่จะกำหนดลงไปว่าเมื่อใดจะยกฐานะท้องถิ่นทุกท้องถิ่นให้เป็น เทศบาล โดยท้องถิ่นนั้นยังกำหนดแน่นอนไม่ได้

เพราะการจัดเทศบาตเป็นของใหม่ทั้งงานแต่ละคน ย่อมจะเข้าใจหรือ
ชำนาญงานในกิจการเทศบาตไม่แจ่มแจ้ง จำต้องรอคอยของการเทศ
บาตซึ่งได้จัดให้มีขึ้นแล้ว โดยเปิดชนตภาพ ดูชวภิกขาเป็นเทศบาต
เสียก่อน อย่างไรก็ตามในขั้นนี้จะได้ทอดงโดยยกฐานะท้องถิ่นขึ้น
เป็นเทศบาตอีกแห่ง เมื่อได้ให้ผลของกิจการเป็นอย่างไรแล้ว และ
สมควรจะให้เพิ่มชั้นอีก ทั้งถ้ามีเงินพอแก่ความต้องการ ประกอบ
สภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ ช่างพอ ก็จะไต่ยกฐานะเป็นเทศบาตตามลำดับ
กันไป

หลวงศรีเชตวันคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม ก่อว่า
ประมาณได้หรือไม่ว่าดีกัย

น.ต. หลวงข้าราชการจังหวัด ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย ก่อว่า ประมาณไม่ได้

ประธานสภาฯ ก่อว่า กระทู้ถามของพระยาตำรวจคามคณาภิบาล
เรื่องการตำรวจหนของตำรวจประ โยชนและหนองหวงห้าม

พระยาตำรวจคามคณาภิบาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
ก่อว่า ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิ
การว่า ๑. หนองตำรวจประ โยชนและหนองหวงห้าม ซึ่งรัฐบาลได้
ตำรวจขึ้นทะเบียนไว้แล้วแต่เดิม ภายหลังกระทรวงเกษตราธิการได้ ให้
มีการตำรวจเพื่อความแน่นอนใหม่นั้น บัดนี้ได้จัดการตำรวจขึ้นเสร็จ
แล้วหรือประการใด ๒. ถ้าตำรวจยังไม่เสร็จเป็นเพราะเหตุใดอย่างไร
การจึงได้ชักช้าอยู่จนบัดนี้ และกระทรวงเกษตราธิการจะได้แก้ไข

อย่างไร จึงจะให้การสำรวจแล้วเสร็จลงได้เมื่อใด ๓. ถ้าหากการ
สำรวจในเฉพาะจังหวัดมหาสารคาม เสร็จแล้ว รัฐบาล จะจัดการ
ควบคุมอย่างไร จึงจะไม่ให้ราษฎรเจ้ารุกด้าโดยเข้าใจผิดเกิดเป็นถ้อย
ความให้เป็นการเดือดร้อน อย่างแต่ก่อน ๔. ถ้าแต่รัฐบาลได้วาง
หลักควบคุมไว้อย่างไรแล้วก็ตาม ฉะนั้นของที่ คนจีนอื่นไม่เป็น
ประโยชน์แก่การรักษาศักดิ์ศรีบ้านแต่เดิม รัฐบาลจะจัดการอย่างไร
ต่อไป

พ.อ. พระยาฤทธิชัย วัฒนศิริว่า การกระทรวงเกษตรรา
การ กล่าวหาว่า ๑. เสด็จทาง การกระทรวงเกษตรราธิการกำลังสำรวจ
อยู่ ยังไม่เสร็จ ๒. ที่สำรวจยังไม่เสร็จเพราะว่าการ สำรวจที่ส่งตัวนำ
คืออาศัยคณะกรรมการอำเภอท้องที่ ซึ่งมีภาระงานประจำอยู่อย่างหนัก
จึงทำเร็วไม่ได้ กระทรวงเกษตรราธิการพยายามคิดแก้ไขโดยจัดให้มี
พนักงานการประมงไปช่วยติดต่อราชการด่อนนตามจังหวัดต่างๆ และ
มีบันทึกไว้จัดตั้งไปประจำอยู่ หลายจังหวัดแล้วจะพยายามให้ เสร็จเร็วที่
สุดที่จะ เร็วได้ ๓. เมื่อสำรวจแล้วจะควบคุมโดยวิธีใดคงเรตคให้
ชัดเจน เช่นบันทึก เป็นต้น ๔. จะจำหน่ายออกจากทะเบียนของห้าม

พระยาธรรมาธิบดีคนาภิบาล ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวหาว่า เจ้าพ่อชอกในข้อ ๒ ตามที่รัฐบาล ว่ายังจัดการ สำรวจยังไม่
เสร็จนั้นจะรีบจัดการสำรวจต่อไป ขยาก็ทราบว่าจะเริ่มลงมือสำรวจ
ให้เสร็จประมาณต้นปี เพราะว่าการสำรวจเช่นนี้ได้กระทำมาตั้งแต่
๒-๓ ปีแล้ว

พ.อ. พระยาฤทธิอัคนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราษิ-
การ กล่าว่า ได้ชี้แจงมาแล้วว่า การดำรงค์ไม่ได้ ทำเพราะเจ้า-
หน้าทรวงเกษตรเท่านั้น แต่จะต้องร่วมมือกับคณะกรรมการอำเภอ ซึ่ง
คณะกรรมการอำเภอตนเองก็ม้งานออยมากเหมือนกัน เพราะฉะนั้นการที่
จะตอบลงไปว่าจะแดงเมื่อไรนั้น เห็นจะตอบได้ยาก แต่อย่างไรก็ดี
รัฐบาลก็ได้ชี้แจงแล้วว่าจะพยายามให้แดงเร็วที่สุด

ประธานสภาฯ กล่าว่า ภารกิจของหอดวงศักรณการ เรื่อง
การทำงานแทนการเดี่ยเงินรัฐูปการ

พ.ต. หอดวงศักรณการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ กล่าว่า
ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้
ตามระเบียบการใช้แรงคนทำงานแทนเงินรัฐูปการที่ค้างมีหนึ่งคนละ
๓๕ วัน แต่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่บางท้องถิ่นยังไม่เต็มอเหมือนเป็น
ระเบียบอันเดี่ยกัน จนราษฎรได้รับความเดือดร้อน คือราษฎรใน
ท้องถิ่นอำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ นายอำเภอได้กระงานให้ราษฎร
ทำถนนเป็นงานเหมา และแบ่งเป็นพวก ๆ ละ ๘ ถึง ๑๒ คน งานที่เหมา
ยอมเหลือมากกว่าแรงของราษฎร แต่เขาก็จำเป็นต้องทำด้วยการบังคับ
และคิดปริมาณคนหนึ่งต้องขุดดินพูนถนนคามกว้าง ๒๑๓ ยาว ๑๑๓ ตั้ง
๒ คีชก เครื่องมือเครื่องใช้ ในการขุด ตลอดจนอาหารการรับประทาน
เป็นของส่วนตัวของเราเอง และการทำงานมีพนักงานเจ้าหน้าที่ควบคุม
ให้ทำงานทุก ๆ วัน การทำงานของคนพวกหนึ่ง ๆ จะเสร็จเรียบร้อยได้

อย่างเร็วที่สุด ๓๕ วัน บางพวกก็อ้างทำถึง ๖๐ วันจึงจะเสร็จ เพราะสภาพของพื้นที่ต่างกัน ครั้นราษฎรทำงานเสร็จภายใน ๓๕ วัน หรือ ๖๐ วันก็ตาม เจ้าหน้าที่ออกใบเสร็จเงินรัฐชูปการให้แก่ ๓ ปีเท่านั้น คชแปลว่าคน ๆ นั้นได้ทำแค่ ๓๕ วัน ถึงแม้ว่าเขาจะค้าง เงินรัฐชูปการ ๕-๓ ปีมาแต่ก็ตามหาใบเสร็จเงินให้ไม่ เมื่อถึงคราวทำงานก็เรียกตัวมาทำงานในทำนองเดียวกันใหม่เสมอไป ราษฎรเหล่านั้นได้ร้องเรียนต่อข้าพเจ้าว่าเขาได้รับความสะดวกคร่อนมาก ข้าพเจ้าจึงได้นำเรื่องเสนอเจ้าหน้าที่ทางจังหวัดก็ไม่ได้รับผลประการใด ฉะนั้นจึงอยากทราบว่า ก. กิจการที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารกระทำไป ค้างกล่าวแต่ฉนั้นเป็นการถูกต้องตรงค่อนนโยบายของรัฐบาลหรือไม่ ข. ถ้ายังไม่ถูกต้องนโยบายของรัฐบาล ๆ จะจัดการตั้งวางระเบียบการ ทำงาน เช่นนี้ต่อไปอย่างไร ราษฎรจึงจะไม่เดือดร้อน

น.ค. หลวงข้าราชการสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่ามีที่ตามันกระทรวงมหาดไทยได้สอบถามข้อเท็จจริงไปยังจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเฉพาะท้องถิ่นอำเภอพุทไธสง ปรากฏว่าทางการได้กำหนดเนตให้ ผู้ค้างเงินรัฐชูปการทำเป็น พ.ศ. และถ้าที่คชอนโคเป็นที่สุดมาก ก็กระเหมายให้คนหนึ่งกมคินถ้าง ๕ ๖ ขาว ๕ ๖ สูง ๕ คอก คชเงินที่ค้างรัฐชูปการหนึ่ง พ.ศ. หรือถ้าคชอนโคต้องกมถนสูง ๓ คอก ก็ลดคชอนขาวลงเหลือ ๒ ๖ ได้มีผู้สมัครเหมายทำเป็นรายคนหรือรวมเป็นพวกเป็นหมู่ คนโคหรือหมู่โคทำงานได้เท่าปริมาณ

สยาม บรรดาเรือค้ำง ๆ ที่ต้องประตพภัยเสียหายและเสียหายไปเป็น
จำนวนเท่าใด ๒. นอกจากนี้ในข้อ ๑. แล้ว ไม้ระของชาวประมงต้อง
รับภัยแตกเสียหายทุกจังหวัดในอ่าวสยาม รัฐบาลได้ตั้งเจ้าหน้าที่ไป
สำรวจและทำการช่วยเหลืออย่างไรบ้าง

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรวิ-
การ กล่าวไว้ ๑. ทางกรมได้จัดการสอบสวนแล้ว ปรากฏว่าเรือ
ของราษฎรได้รับความเสียหายดังนี้ จังหวัดสมุทรสาคร เรือฉลอม
เสียหาย ๓ ลำ ค่าเสียหายประมาณ ๑,๑๐๐ บาท จังหวัดสมุทรปรา-
การ เรือฉลอมเสียหาย ๒ ลำ ค่าเสียหายประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท
เรือบรรทุกข้าวสารเสียหาย ๕ ลำ ไม้ทราบจำนวนค่าเสียหายแน่นอน
จังหวัดเพชรบุรีเรือฉลอมแตก ๒ ลำ ค่าเสียหายประมาณ ๑,๒๐๐ บาท
จังหวัดสมุทรสงคราม เรือท่วไม้ระแตก ๑ ลำ ค่าเสียหายประมาณ
๑,๕๐๐ บาท ตามรายงานของเจ้าหน้าที่ไม่ ปรากฏแน่นอนว่า คนเป็น
อันตราย ๒. ไม้ระของราษฎรที่ได้รับความเสียหายคราวนี้ ทางกรม
ได้สำรวจแล้ว ปรากฏว่า จังหวัดสมุทรสงคราม ไม้ระเสียหาย ๓๓ ไม้ระ
ค่าเสียหายประมาณ ๓๕,๘๘๕ บาท จังหวัดสมุทรสาคร ไม้ระเสียหาย
๕๘ ไม้ระ ค่าเสียหายประมาณ ๓๓๓,๕๘๐ บาท จังหวัดสมุทรปราการ
ไม้ระเสียหาย ๓๒ ไม้ระ ค่าเสียหายประมาณ ๕๓,๖๐๐ บาท จังหวัดชลบุรี
ไม้ระเสียหาย ๒๓ ไม้ระ ค่าเสียหายประมาณ ๘๒,๑๕๘ บาท รวมค่าเสียหาย
ทั้งหมดประมาณ ๓๐๕,๑๓๓ บาท ในส่วนการช่วยเหลือนั้นทางกรม

ก็มีได้ นิ่งนอนใจ เจ้าหน้าที่ได้ แนะนำให้ราษฎร ชาวประมงผู้ ได้รับ
ความเสียหายควรมายื่นคำร้องขอยกเงินจากธนาคารน้ำที่อนุญาต ไม่ที่
จะสร้างใหม่ต่อไป

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทน ราษฎร จังหวัด สมุทรปราการ
กล่าวว่า ขอซักข้อไปว่า ที่ราษฎรร้องขอให้ยกเงินค่าอากรก็ยังไม่ได้
รับการผ่อนผันและยกเว้นอย่างไร และนอกจากนั้นเฉพาะในจังหวัด
สมุทรปราการเองก็มีคนตาย แต่รัฐบาลตอบว่าไม่มีคนตาย และได้
ทราบข่าวว่าจังหวัดอื่นก็มีคนตายเช่นเดียวกัน ทำไมกองอำนวยการ
จึงไม่พยายามอากาศให้ชาวประมงทราบและรู้ ต้องหน้าไฉนบ้าง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องที่จะให้บอกเรื่องอากาศนั้นไม่
ได้ก็เนื่องมาจากคำถามนี้ คำถามนี้ถามถึงความเสียหาย

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทน ราษฎร จังหวัด สมุทรปราการ
กล่าวว่า ขอซักข้อเนื่องกัน เกิดจากพายุ เรื่องพายุ ต้องเป็นหน้าที่
ของกรมชลประทานนั่นเอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านถาม ชนมาใหม่ได้ เพราะว่า
เรื่องที่จะให้บอกเรื่องอากาศนั้นไม่ได้ก็เนื่องในเรื่องนี้ เรื่องนี้ถามถึง
เรื่องความเสียหายว่าจะลดค่าอากรค่าน้ำหรือไม่

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
การ กล่าวว่า ถ้าหากในการที่จะขอ ลดค่าอากรค่าน้ำ นั้นก็ได้ แลแล้ว
แต่ว่าจะได้พิจารณาในการที่จะลดให้

ประชาชนสภา กล่าวว่ ะที่ ตาม ของ ขุนวรดิษฐ์ครุณเวทย์
เรื่องจัดการคดีของในจังหวัดพระนครที่ติดต่อกับอำนาจเจ้าพระยา

ขุนวรดิษฐ์ครุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่ คดีของในจังหวัดพระนครที่ติดต่อกับอำนาจเจ้าพระยา เป็นทางลับของ
เรื่องทั้งปวงให้ ไปมาถึงกันโดยเร็วและหลบคดีนี้เรื่องไฟหรือลมว่าอันมี
ในอำนาจเจ้าพระยา คดีของเหล่านี้เป็นสิ่งอุปกรรมแก่การทำฉ้อ เพราะ
ได้อาศัยค่าเลี้ยงของส่วนปัดที่ของคดีในพระนคร แต่คดีของเหล่านี้
บางคดีของคินเงิน เรือไปมาไม่ได้ทุกเวลา คังนี้ จึงขอ ทราบจากรัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ได้การีประการใดบ้าง

น.ต. หลวงชำระนาวาดีดีดี ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวว่ คดีของค่าง ๆ ในพระนครที่มีอยู่ ในขณะนี้ กระทรวง
มหาดไทยได้ พิจารณาแยกออกเป็น ๒ ประเภท คือคดีของที่เด็กไม่
อาจเป็นประโยชน์แก่การระบายน้ำหรือการคมนาคมหรือการเพาะปลูก
อันสำคัญก็จะมเดียว และคดีของที่มีขนาดใหญ่หรือที่จะเป็นประโยชน์
แก่การระบายน้ำและการจราจรทางน้ำก็จะบำรุงรักษาให้ ไซ้ เป็นประ-
โยชน์จริง ๆ ยิงขึ้น คดีของอันจะเป็นประโยชน์เหล่านี้ เวลานั้นปรากฏ
ว่ได้ คินเงินขึ้น จำเป็นที่จะต้องขุดลอกให้ลึก ในการขุดลอกที่จะให้
ได้ผลรวดเร็วทันความคั่งการและไม่ดินเปิดของเกินสมควรนั้น จำเป็น
ต้องอาศัยไซ้เคียวจักรขุด กระทรวงมหาดไทยไม่มีเครื่องจักรไซ้

ในการนี้ แดงบประมาณปี พ.ศ. ๒๔๗๗ ก็มีข้อตั้งไว้ให้ ซึ่งยังไม่
อาจจะบำรุงรักษาคลองให้ ไร่ประโยชน์ ได้ตามความต้องการ ในปี
พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้พยายามขอตั้งงบประมาณ เพื่อการจัดหา เครื่องมือใน
การบำรุงรักษา แต่ก็ถูกตัด รัฐบาลจึงจะทำการขุดออกไปให้ ใด้ผล
รวดเร็วมีได้ แต่ก็จะได้พยายามจัดทำไปโดยจะใช้ แรงคนค้ำเงิน
รัฐบาลบ้าง อนุญาตให้ราษฎรขุดขุดบ้าง ซึ่งทั้งนี้คงแก่ความ
จำเป็นของคลองที่จะต้องใช้และในกิจการที่จะตั้งจนหรือไม่

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ที่รัฐบาลบอกว่า รัฐบาลจะตั้งงบประมาณมานั้นยังไม่เข้าใจพอ คือ
เพียงรัฐบาลได้คำวิจารณ์จะขุดคลอง คันเงินหรือไม่ เช่นคลอง ที่จาก
คลองเคยเข้ามาหาสะพานปลาซึ่งเป็นทางดำแดง ของดอนจากบางกระ-
เจ้า จากพระโขนงเข้านั้น เช่นนี้รัฐบาลได้คำวิจารณ์หรือไม่

น.ต. หลวงชำระนาอาตม์ศักดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวว่ ได้กล่าวแต่ที่ว่าอยู่ในประเภทที่คำวิจารณ์ แต่
การทำโดยไม่มีเงินก็จะทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงได้ตั้งงบประมาณซึ่ง
ถนัดกว่า ไม่ตัด ก็งบประมาณไม่ได้ถูกตัดทางใดทางหนึ่ง ก็มีหวังที่
จะทำ แต่ตั้งงบประมาณได้ถูกตัดแต่ก็ต้องทำในประเภทอื่น จึงได้
ตอบมาแล้วคือการใช้แรงคนค้ำเงิน รัฐบาลบ้าง และกรมการอำเภอ
แนะนำชักชวนขอแรงเพื่อขุดบ้าง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทน ราษฎร จังหวัดหนองคาย กล่าว

ว่า ในการตอกคดของหนี้รัฐบาลจะเรียกคืนที่ทำงานโยชวาเหมือนหนึ่งที่เขา
ไปใช้ทำถนนบ้างจะเรียกอย่างไร รัฐบาลก็ทราบแต่ไม่ใช่หรือว่า
เงินภาษีอากรซึ่งเราเก็บมาจากราษฎรเป็นเงินที่เราจะต้องบำรุงโดยทั่วๆ
ไป ไม่ใช่เฉพาะมุ่งหมายแต่จะบำรุงถนนเท่านั้น

น.ค. หลวงข้าราชการว่าสวัสดี ร.ม. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าชักข้อไหน เพราะว่าได้ตอบ
มาแล้วว่าคนทำราชการคือการใช้งานโยชาก็ได้ ใช้อยู่แล้ว

ขุนศรีสุทนต์ผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ไม่ใช่

ประธานสภาฯ กล่าวหาว่า กระตุกถามของ หลวงวิมลนคคิ เรื่อง
ระเบียบการรังวัด

หลวงวิมลนคคิ ผู้แทนราษฎร จังหวัด พังงา กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
ขอตั้งกระตุกถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ดังต่อไปนี้ เรื่อง
ขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ ขออาชญาบัตรผูกขาดตรวจแร่ และขอ
ให้รังวัดได้ส่วนอื่นๆ ก็ตาม โดยพฤติการณ์ เจ้าพนักงาน ดัง คือไป
ให้ช่างแผนที่เป็นผู้จัดทำ แต่โดยมาก ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับช่างแผนที่
เหมืองแร่ไปทำการไม่สะดวก เพราะต้องรอคำสั่งเจ้าพนักงานที่ตนอีก
ซึ่งหนึ่งว่าจะให้คนใดไปทำการรังวัดเมื่อไร เป็นการ สองครั้ง เป็น
เหตุให้รายได้รัฐบาลตกต่ำ ทั้งงานก็ล่าช้าไป โดยผู้ยื่นเรื่องราว ต้อง
เสียเวลาไม่มีกำหนดแน่นอน กระทำให้เห็นได้ว่า เจ้าพนักงานจะ สั่งให้

ทำได้ ไม่ได้ก็ได้ เช่นนี้ ขอทราบว่ามีรัฐบาลจะแก้ไขระเบียบนี้ให้ดีขึ้นเมื่อไรหรือไม่

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่ ตามพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ ขออาชญาบัตรผูกขาดตรวจแร่ หรือขอให้รังวัดได้ส่วนและอื่น ๆ นั้น จะต้องยื่นคำขอต่อพนักงานที่ดินและโลหกิจ ซึ่งแผนที่ไม่มี หน้าที่จะรับคำขอไปทำการขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ การรังวัดทำตามดำฟังได้ ก่อนที่ช่างแผนที่จะปฏิบัติการใดๆ จึงต้องได้รับคำสั่งจากพนักงานที่ดินและโลหกิจ ซึ่งเป็นหัวหน้าการควบคุมรับผิดชอบ การรังวัดดินตามปกติในที่ซึ่งที่หนึ่ง ๆ มีมาก หลายน รายด้วยกัน หัวหน้าการ จึงจะต้อง พิจารณาถึงพฤติการณ์ โดยทั่ว ๆ ไปว่า รายใด ควรจะทำให้ก่อนหลัง และตามลำดับกันอย่างไร จึง จะเห็น ว่าระเบียบที่มีอยู่เดิรก็เป็นระเบียบที่ดีอยู่ยังไม่สมควรแก้ไขอย่างไร

หลวงวิวัฒนคดี ผู้แทนราษฎร จังหวัดพังงา กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอซักข้อไปว่า ถ้าพนักงานทำงานดำซ้ำไปนั้น รัฐบาลจะแก้ไขให้เร็วยิ่งกว่าที่ได้ปฏิบัติมาเดิร จะได้หรือไม่

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่ เมื่อขอเท็จจริงเป็นเช่นนั้น รัฐบาลก็พยายามที่จะ กวดขันให้เจ้าหน้าที่พยายามทำงานให้เร่งรัดขึ้น เพราะเหตุว่ เป็นประโยชน์ของรัฐบาลอยู่ด้วยเหมือนกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ หมดยุติแล้ว ภาวการณ์แล้ว พิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ของรัฐบาล

พ.อ. พระยาภยสงคราม รัฐมนตรี กล่าวว่า การที่รัฐบาลเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗
นี้ โดยมีหลักการที่ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายที่จะแต่งให้
เห็นชัดว่าทหารอากาศนั้น เป็น ส่วนหนึ่ง ต่างหากไม่ใช่ ทหารบก หรือ
ทหารเรือ เหตุผลในเรื่องนี้ก็คือเพื่อที่จะแก้พระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ทหารที่มีอยู่เดิม คือชั้นเต็มทหารอากาศจะรวมชั้นอยู่ในทหารบก แต่
ความคันทหารอากาศก็ได้ออกอยู่เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก โดย ชั้นตรง คือ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม การแต่งตั้งของทหารอากาศ ซึ่ง
จะให้คงรวมอยู่ในกฎกระทรวงฉบับเดียวกับของทหารบกต่อไป ก็ย่อม
ไม่เป็นการสะดวกแก่ทางปฏิบัติ เพราะฉะนั้นก็ควรที่จะยก ขึ้นเป็น กฎ
กระทรวงโดยฉะเพาะเช่นเดียวกับที่แยกไว้ สำหรับทหารเรือ คือเป็นกฎ
กระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบทหารบกฉบับหนึ่ง ทหารเรือฉบับ
หนึ่ง และกฎกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศอีกฉบับ
หนึ่ง แต่ความในมาตราแห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบ ทหาร พุทธ-
ศักราช ๒๔๗๗ คำว่า "ทหารบก" นั้นความถึงทหารอากาศด้วย เพราะ
เวลานั้นยังรวมชั้นอยู่กับทหารบก เมื่อทางการค้าวิจะแยก กฎกระทรวง
ออกเป็นสามประเภทดัง กล่าวแล้ว จึงจำเป็น จะต้องแก้ คำในพระราช
บัญญัติเดี๋ยวก่อน เพื่อให้เห็นว่าทหารอากาศเป็นส่วนหนึ่ง มิใช่ทหารบก

หรือทหารเรือ เพราะฉะนั้นจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๖ ได้รับหลักการ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี กล่าว
ว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติ
นี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรที่จะรับหลักการ เพราะจะได้แบ่งเหล่าทหาร
ออกไปเป็นทหารบกทหารเรือและทหารอากาศเป็น เครื่องที่จะชี้ให้เห็น
ชัดหรือแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นเหล่าไหน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้น่าจะ
อยากจะเสนอขอให้ลงมติเพื่อรวบรวมวาระที่เดียว

นายจิ่ง จรุงจิตร์ ขุนชำนาญภาษา รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้เสนอให้ลงมติแล้ว

ก. ชูเกียรติ ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าว
ว่า คำกล่าวของสมาชิกบอกว่าจะเสนอเท่านั้น

ร.ท. ทองคำ ศสัยไธภาค ผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่ามีผู้ใดเห็นว่าควรรับร่างพระราช
บัญญัตินี้ได้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันได้รับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ ตั้งกรรมาธิการชุดที่ ๑ แปรญัตติภายในวันนี้

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครราชสีมา กล่าว ว่า
เรื่องนี้ก็ไม่มากมายนัก ข้าพเจ้าขอเดชะเพียง ๒ วัน

พ.ท. หลวงเดวีเริงฤทธิ์ กล่าว ว่า ขอให้พิจารณา รวดเดียว
เพราะพระราชบัญญัตินี้มีใจความนึกเดียว

นายกรัฐมนตรี กล่าว ว่า ขอให้พิจารณา รวดเดียว

ประธานสภาฯ กล่าว ว่า รัฐบาล ขอให้พิจารณา รวดเดียว
เดชาธิการอ่าน

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารแก่
ไรเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘ โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สม-
ควร แก่ ไรเพิ่มเติม พระราช บัญญัติ เครื่องแบบทหาร พ.ศ. ๒๔๗๘
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ทหารแก่ ไรเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๘” มาตรา ๒ ให้ ไร พระราช
บัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป มาตรา ๓ ให้
ยกเลิกความใน มาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติเครื่อง แบบทหาร พ.ศ.
๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๕ ลักษณะชนิดและ
ประเภทของเครื่องแบบทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ กัมการต่าง
เครื่องแบบทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ว่าจะสมควรอย่างไร
เมื่อไร และโดยเงื่อนไขอย่างใดนั้น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎ
กระทรวง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครศรีธรรมราช

กล่าวว่ ความในมาตรา ๕ เดิมนั้นมิอย่างไรที่ให้เกิดขงเด็กเด็ย แล้ว
 เรืองนชาพเจ้าจำได้อาครวหน่งรัฐบาล เคยรับว่า ถ้า เณอ พระราช
 บัญญัติที่เกยวด้วยจะยกเด็กของเก้าแต่พยายามที่ จะคิดของเก้า มาให้
 ทราบเสมอ เพื่อสมานัก จะได้ทราบว่ความเก้าใน มาตรา ๕ มิอย่างไร
 จึงได้ยกเด็ก ขอให้ชี้แจง

น.ค. ทดวงร่ำรวงนาถวดีดี ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาคไทย กล่าวว่ ดูเหมือนท่านผู้อภิปรายได้เคย ชั่งใจใน เรืองน
 คร่งหน่งแล้ว และได้เคยตอบว่เท่าที่สภาฯ คงถกกันก็ขอให้ มีบันทึก
 เหตุผลและ หลักการ แห่ง พระราชบัญญัติ ไม่ได้ถึงกับคัดเขามา แต่
 ว่เมื่อต้องกรทรวม ขออ่านว่คั้งนี้ “มาตรา ๕ ลักษณะ ชนิด และ
 ประเภทของเครื่องแบบทหารบก ทหารเรือ กับ การแต่ง เครื่องแบบ
 ทหารบกทหารเรือว่าจะสมควรอย่างไร เมื่อไร และโดยเงื่อนไขอย่าง
 ไหน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง”

เดชาธิการสภาฯ อ่าน มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 กลาโหมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไป ตาม พระราช บัญญัตินี้ และให้มี
 อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราช บัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ ใช้บังคับได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่ หมตระเบียบวาระที่ ๒ แล้ว พิจารณา
 เป็นวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่า ควร จะ ออกพระราช บัญญัตินี้ ใช้ บังคับได้
 ไปรคยก็มีอรัน

สัมมาชิกยมมอพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่า ออก พระราชบัญญัตินี้ ได้ พิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติโอน ที่ดิน ซึ่งเป็น ราชการณ สัมบัติ ของ แผ่นดิน ตำบล คลองตัน อำเภอ พระโขนง จังหวัด พระนคร ให้แก่ พระอโศกมนตรี พุทธศักราช ๒๔๗๘

น.ต. หลวง ชำรง นาวา สวัสดิ์ ว.น. รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย กล่าวว่่า หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้คือ ให้ กระทรวงมหาดไทย โอนที่ดิน ที่ ซึ่งเป็น ราชการณ สัมบัติ ของ แผ่นดิน ตำบล คลองตัน อำเภอ พระโขนง จังหวัด พระนคร ให้แก่ พระอโศกมนตรี เหตุผล ก็คือ ว่าแต่เดิม พระอโศกมนตรีได้ ขอโอน ที่ดิน ราชการณ สัมบัติของ แผ่นดินตำบล คลองตัน อำเภอ พระโขนง จังหวัด พระนคร เพื่อแลกเปลี่ยนกับที่ดินของ พระอโศก มนตรี ใน โฉนด

ที่ดินระวาง ๓-๓๓ หมายถึง เลขที่ ๓๓๖-๒๕๒ ตำบล คลองตัน อำเภอ ๓-๕ อ

พระโขนง จังหวัดพระนคร กระทรวงมหาดไทย สอดส่องแล้ว ได้ความ ว่า เดิม อธิบดีกรมนคราทร และ สมุหพระ นครบาล ได้ ยินยอม จะยก ที่ ราชการณ สัมบัติของ แผ่นดิน ให้แก่ พระอโศกมนตรี เพื่อ เป็นการ แลก เปลี่ยนกับที่ดินและทางเดินของ พระอโศกมนตรี โดย เห็น ว่า ราษฎร ไม่ มี ความเสียหายและเดือดร้อนอย่างไร เพราะได้ กว้างและลึกกว่า เดิม ซึ่งตนเห็นแล้ว ทั้งทางเดินที่ พระอโศกมนตรี สั่ร่างขึ้นก็ เข้าวระเบียนเรียบร้อย ตามโครงการของราชการ นับว่า ได้ ประโยชน์ ดีด้วย ประการ ทั้งปวง

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควร จะ ทำการโอน คุ
 ด้ชาารณของแผ่นดินตามแผนที่หมายดีแดงให้แก่พระอโศกมนตรีตามท
 ทวงราชการได้ตกลงไว้แต่เดิม และในการที่ข้อเงื่อนไขเป็นร่างพระราช
 บัญญัติขึ้นเข้ามา ก็เป็นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งฯ ในการที่
 จะโอนที่ด้ชาารณสมบัติของแผ่นดินนั้นจะต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ

ขุนรักษาราชการ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุดรธานี กล่าว ว่า
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อได้พิจารณาถึงหลักการและเหตุผลตามที่
 ท่านรัฐมนตรีฯ แจงมาประกอบทั้งแผนที่แล้ว ข้าพเจ้า เห็นว่ายังไม่
 ควรจะรับหลักการ เพราะเหตุที่ว่าเมื่อถึงทางใดเดียว ะหว่างกัน แล้ว
 จะเห็นได้ว่าดังนี้ หมายเดิมแดงคู่เดิมทาบตลอดไปถึงหมายเดรชที่ดิน๓๑๖
 ซึ่งเป็นที่ของพระอโศกฯ ทั้งหมด ทินมาคอกคานหนึ่ง ซึ่งเป็นทางเดิน
 และคู่คานทางเดิน และคนนถงแม้ว่าในชนนจะไม่ไต่ เป็นที่ด้ชาารณะ
 ถึงอย่างไรเดียวพระอโศกฯ กคงจะมีคทางไม่ได้ ในที่ดิน ๘, ๘, ๓๐ ราย
 จะต้องอาศัยเดินในทางนั้น ถ้าแม่เทียบคในทางหนึ่ง คือว่า ถ้าเรา
 ให้คู่ที่หมายเดรแดงกับพระอโศกฯ แล้วจะเป็นผลอย่างไร เป็นผลทพระ
 อโศกฯ ได้๒ คอชน ไต่ทั้งคและทางเดินของคอกที่ทำชนคด้วย แต่ว่าใน
 หลักทัว ๆ ไป ว่าด้วยจังหวัดพระนครและธนบุรีแล้ว แต่เดิมมาเรา
 ไต่อาศัยด้ญจว คือการรณตั้งดินค้ำของทปลดกใน ส่วน หรือของทปลดก
 ในที่องนา คือชาวเป็นคิน อาศัยในทางน้ำมากกว่าในทางบก เพราะ
 เหตุว่ายานพาหนะทชนของไต่สะคอกนนั้นเช่น รถยนตรกมี ราคาสูง เมื่อ

เทียบทุกทางที่จะได้ผลเสียผลแต่ก็ยังไม่ปรากฏ คือในด้านตะวันออก คือที่ ๑๑๑ และที่นั้นได้รับความเดือดร้อนในทาง ดัญจรไปมาไม่ได้ อย่างไร เมื่อเช่นนั้นแล้วก็ต้องนับว่าในการ แรกเปลี่ยนที่เช่นนั้นยังไม่มีความอันสมควร ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ายังไม่ควรรับหลักการไว้

นายจิ่ง จิ่งจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครฯ กล่าวว่ เรื่องนี้หลักการกับเหตุผลไม่ตรงกัน ในหลักการ นั้น กล่าว แต่ เพียง ว่าให้รัฐบาลโอนที่ให้พระอโศกมนตรี ฝ่ายเดียว แต่ในเหตุผล นั้น กล่าวว่ เมื่อรัฐบาลโอนที่ให้พระอโศกมนตรีแล้ว พระอโศกมนตรี จะต้องโอนที่ให้รัฐบาลเป็นการแลกเปลี่ยนกัน ในคำปรารภเป็น ประโยค ดังกรวดเดียว ทำให้เข้าใจว่ามีควมจำเป็นจะต้องให้รัฐบาลโอนที่ให้พระอโศกมนตรีเป็นข้อสำคัญ แต่ส่วนที่ ของ พระอโศกมนตรี ที่จะโอนให้ นั้นเป็นแต่เพียงพละความ เป็น ส่วนประกอบเท่านั้น ในมาตรา ๓ กับแผนที่ยืนยันแต่เพียงว่า ให้รัฐบาลโอนที่ให้พระอโศกมนตรี ส่วนที่ของพระอโศกมนตรีที่จะโอนให้แก่รัฐบาลนั้นไม่ได้บังคับไว้ เมื่อคิดถึงสาธารณประโยชน์แล้ว ไม่ยอมให้ โอนกันดีกว่า เพราะถ้ายอมให้โอนกันได้ แล้วจะทำให้ที่ซึ่ง ประชาชนจะดัญจรไปมาได้น้อยลง โดยเหตุผลดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ

น.ค. หอดวงขาวนางาอวดีศักดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่ ก็ว่ บางที ข้อเท็จจริง จะให้น้อยไป อีกหน่อย เพราะฉะนั้นท่านสมาชิก จึงข้องใจ เพราะว่ เรื่อง นี้ไม่ใช่ เป็น เรื่องที่

รัฐบาลมาดำเนินการใน ขณะนี้ เรื่อง นี้ เป็น เรื่อง ซึ่งพระอโศกมนตรี
 และทาง กระทรวงมหาดไทยได้ ทำความ คดลงกัน มาแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ.
 ๒๔๗๒ คือในการที่พระอโศกมนตรีจะคัดค้านตามที่ได้ปรากฏในแผนที่
 และในการที่จะทำคู่อำหรับข้าราชการชั้นความที่ปรากฏในแผนที่เดินไร่ปลา
 นั้น ในการที่จะกระทำเช่นนั้นย่อมได้ประโยชน์แก่ประชาชน คือมีถนน
 ดันยาวไปมา และมีคู่อำหารณะ ส่วนที่ซึ่งรัฐบาลจะต้องให้พระอโศกฯ
 ก็มีแต่ที่หมายดีแคง ซึ่งเป็นคูเก่าและดินเขิน โดยได้ คัดประโยชน์ทุก
 ทางแล้วจึงได้ ทำความคดลงกันไป พระอโศกฯ ก็ได้ ตัดถนนและขุดคู
 เดี่ยวแล้ว จนในชั้น สุดท้ายได้ ยื่นคำร้อง มายัง กระทรวงมหาดไทย
 เพื่อขอให้ดำเนินการไปตามข้อ คดลงนั้น แต่ว่า กระทรวงมหาดไทยได้
 ตอบชี้แจงไปว่าเรื่องน้เกี่ยวข้องกับ การโอนที่ข้าราชการล้มบัตติ ซึ่งจะต้องทำ
 ไปโดยออกเป็น พระราชบัญญัติ รัฐบาลได้ คิด เหมือนกัน ในแง่คิด
 ธรรม เมื่อรัฐบาลได้ ไปทำความคดลงกับ เอกชน และเอกชน นั้นได้
 ปฏิบัติตามข้อคดลง โดย บริบูรณ์ แล้ว ก็ต้อง ถือว่าใน คัดธรรม แล้ว
 รัฐบาลต้องปฏิบัติตามในข้อคดลงนั้น ฉะเพาะในเรื่องนี้ถ้าพูดในแง่เสีย
 เปรียบได้เปรียบแล้ว ท่านสมาชิกจะ เห็นว่าไม่ เสียเปรียบ ประการใด
 เลย จำนวนนั้นมากกว่าที่โอนให้ มีปัญหาอยู่ที่เดียวอนเป็นคู่และถนน
 ที่ข้าราชการอยู่แล้ว ข้อผูกมัดของรัฐบาลมีอยู่ว่าจะต้องโอนคู่อำหารณะ
 ให้แก่เขา เข็มแต่เพียง ดำเนิน การใน ทาง ระเบียบ การ คือว่าโอน
 กรรมสิทธิ์มาเป็นที่ข้าราชการเท่านั้น หากจำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายไม่

ขุนรักษาฉนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า เมื่อ
ท่านรัฐมนตรีแจ้งในข้อเท็จจริง ก็ขอว่าข้อสำคัญว่าเป็นเรื่องที่เกิดถดถ
มาตั้งแต่ครั้งเก่า เพราะฉะนั้นจะพิจารณาในทางแง่อะไรก็ตามก็ค้อง
ถ้า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอประทาน ดง มติ

มีมติสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า มีผู้ขอให้ตั้งมติแล้ว ผู้ใดเห็นว่่าควร
จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา ไปรคยกมื่ออื่น

สมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่ารับหลักการ แห่งร่าง พระ
ราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา ส่งกรรมาธิการ ดำเนินชกที่ ๑ แปร ญัตติ
ภายในกัวัน

นายจ้ง จริงจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ กล่าวว่่า ๑ วัน
มีมติสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า แปรญัตติภายใน ๓ วัน ผู้ใดไม่ชก.
ข้องจะถือว่่าที่ประชุมนี้อนุมัติ ให้ตั้งกรรมาธิการชกที่ ๑ แปร ญัตติภายใน
ใน ๑ วัน

ไม่มีผู้ใคร่ชก

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่าตั้งให้กรรมาธิการชกที่ ๑
แปร ญัตติภายใน ๑ วัน คือไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
เดิม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๘๘ ของ
หลวงศักดิ์วัฒนาการ

พ.ศ. หลวงศักดิ์รัตนการ ผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าว
 ว่า ในการที่ข้าพเจ้าร่างพระราชบัญญัติปกครอง ท้องที่ ขึ้นมา นั้น คงมี
 หลักการต่อไปนี้ แก่ ไซ้เพิ่มเติมพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ มาตรา
 ๑๒ ที่ยกบทพระธรรมนูญ นั้นให้ตั้งขึ้น เหตุผล เหตุที่จะ แก่ ไซ้เพิ่มเติม
 พระราชบัญญัติ ลักษณะ ปกครอง ท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๘ มาตรา ๑๒
 นั้น ก็เพราะเหตุว่า พระราชบัญญัติ เดิมวางหลักไว้กว้างขวาง มาก จะ
 เลือคนบุคคลที่มีตำแหน่งรับราชการ และมีเงินเดือนประจำอยู่ แล้วเป็น
 ผู้ใหญ่บ้านก็ได้ และต่อมา ก็มี การ เลือคน ครุประชาบาล เป็น ผู้ใหญ่
 บ้านกันก็มีอยู่แทบทุกอำเภอ แต่หาได้เกิดผลดี ต่อหน้าที่ ราชการ อย่าง
 ใดไม่ กลับให้ผลเสียหลาย ครั้งกัน ซ้ำมา คือ เวลาที่ ใจผู้รัย ลัก ลัด ล้อ
 พาหระคงแก่ ๕ ตัวขึ้นไป ก็จำเป็นต้อง ผู้ใหญ่บ้านและตำรวจจะ ออกคิด
 ตามเป็นเวลาหลายวัน ส่วนหน้าที่สอนนักเรียนก็ขาดไป ยิ่งกว่านั้น ถ้า
 เป็นข้าราชการแผนกอื่น ก็คง จะทิ้ง หน้าที่ไปไม่ได้ เหมือนกัน ใน การ
 เลือคนบุคคลที่มีตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านมักจะได้นัก ข้าราชการ อยู่แล้ว
 โดยจะเพาะอย่างยังได้แก่ครุประชาบาล คือ บุคคล ที่มี หน้าที่ ราชการ
 อยู่แล้ว แม้จะเป็นผู้ มีความสามารถและเป็นกษัตริย์ของราษฎร ในหมู่
 บ้านนั้นมากก็จริง แต่ถาหาจนนักถึงหน้าที่ของงานการที่เขาจะต้องกระทำ
 เป็นต้องดีถึงของฝ่ายแล้ว ก็ย่อมจะเอาดีถึงของฝ่ายไม่ได้ ทั้งนี้เพราะ
 ว่างานในหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเป็นงานที่จะต้องวิ่งเต้นไม่เลิกเวลา ๕ ๖
 แต่จะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เป็นคนว่างงานตามผู้รัย งานไปใน

การประสมที่ว่าการอำเภอตามกำหนดหมายนั้นของ นาย อำเภอ งานที่
 เกี่ยวกับการโอนทะเบียนใบอนุญาตต่าง ๆ งานควบคุมงานโยธา งาน
 เหล่านี้ ความที่ ปฏิบัติ อยู่ในชนบท บาง คราว ต้อง กิน เวลา หลาย วัน
 จะต้องรับหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านอยู่อีกตำแหน่งหนึ่ง งานในหน้าที่ราชการ
 ที่ประจำอยู่จะต้องบกพร่องไปอย่างแน่นอน ถ้าเป็นครูประจำภาค งาน
 ดอนและอบรมกุลบุตรก็จะเสียไป นับว่าเสียประโยชน์แก่ราษฎรส่วน
 รวม และปรากฏอยู่แต่ใจว่า รัฐบาล ของเราเอง ถ้าตั้งจะ เร่งรัด การ
 ศึกษา จะปล่อยให้ครูประจำภาครับหน้าที่ต้องฝึกสอนฝ่ายคงค้างมา
 แล้วจะมีประโยชน์ต่อความต้องการอย่างไร จึงข้าพเจ้าเห็นว่าเราควร
 จะแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่มาตรา ๒๒ นั้น เพื่อให้
 เหมาะสมแก่ภาวะที่ระ ข้าพเจ้าหวังว่าท่านสมาชิก ทั้งหลาย คง จะ
 เห็นด้วยดีต้องต้องกับข้าพเจ้าในเหตุผลที่ได้เรียนมาแล้ว และ รับ หลั
 การได้พิจารณาต่อไป

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวต่อว่า ข้าพ-
 เจ้าขอตั้งมั่น ความเห็น ของผู้ เสนอว่า ควรรับหลักการ ได้ พิจารณา
 เพราะพฤติการณ์ที่เป็นอยู่ ย่อมทราบดีอยู่แล้วว่าตามท้องที่นั้น ครูไม่มี
 พอกจะสอนนักเรียน ครูที่สอนอยู่ทุกวันนี้ ได้สอนคนหนึ่งนักเรียนคง
 ๒๐๐ คนหรือกว่านั้นก็มีบ้าง ก็เมื่อครูเรายังไม่มีพอกจะสอนนักเรียนเรา
 จะไปตั้งครูเป็นผู้ใหญ่บ้านขึ้นอีกตำแหน่งหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการสมควร
 อย่างยิ่ง เพราะผู้ใหญ่นั้นอยู่ใกล้ ชิดกับราษฎร และเป็นผู้ที่รับ

ใช้ต่อยกกิจการงานทั้งหลายของอำเภออยู่ไม่น้อย ตลอดจนการติดตาม
โจรผู้ร้ายก็จะต้องกระทำด้วยการแรมคน ยิ่งกว่านั้น ทางภาคเหนือ
และอีสานมีการทำคั่วพิมพ์พระพิมพ์ ซึ่งกำหนดผู้ใหญ่บ้านจะต้องไป
แรมคนยงทวารวดีอำเภอครั้งละ ๑๕ วัน หรือคงเดือนกม ก็เมื่อผู้ใหญ่
บ้านทเป็นครูและมีหน้าที่ต้องไปรับผิดชอบในเรื่องทำคั่วพิมพ์พระพิมพ์เช่นนี้
การงานในทางครูจะทั้งได้ ให้ใครเป็นผู้ทำ เมื่อเพ่งถึงคั่วพิมพ์คือตาม
กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ก็
ไม่มีความประสงค์จะให้ ผู้เป็นข้าราชการเป็นผู้ใหญ่บ้าน ดังจะได้เห็น
ในมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัตินั้น มีคำว่า "ผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน
นั้นมิใช่เป็นคนใช้หรือลูกจ้างของคนอื่น" ผู้ที่มเงินเดือนในทางครูก็นับ
ว่าเป็นลูกจ้างของรัฐบาลอยู่แล้ว เราจะเข้ามาเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้นจะ
สมควรแล้วหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องกับ พระราชบัญญัติแน่ ๆ
ยิ่งกว่านั้นในมาตรา ๑๗ ข้อ ๓ แห่งมาตราที่มีว่า ถ้าหากผู้ใหญ่บ้านนั้น
ไปมีตำแหน่งอยู่ในราชการอย่างอื่นอีก จะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้
มีความประสงค์เช่นนี้ เมื่อกฎหมายมีความประสงค์เช่นนี้แล้ว เรา
จะให้ครูโรงเรียนไปเป็นผู้ใหญ่บ้านจะได้ประโยชน์อย่างไร ข้าพเจ้า
จึงเห็นว่าผู้เสนอขอแก้ไขโดยไม่ให้ ครูเป็น ผู้ใหญ่บ้านนั้น เป็นการชอบ
แล้ว ควรรับหลักการไว้พิจารณา

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
พระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย เพราะว่ากำนันผู้ใหญ่บ้าน

ของเรานั้นไม่ได้อะไรเลย เจตนาที่ไตร่ตรองตามท้องถื่นเขาอยู่ ใหญ่บ้าน
 และกำนันมาเป็นครูสอนให้เงินเดือนเขา เพราะเห็นว่าครูประชาบาล
 เป็นวิสามัญเมียบว่าน่าดูก็ไม่ได้ นับว่าไม่ใช่เป็นข้าราชการประจำไม่ใช่
 ข้าราชการพลเรือนซึ่งอยู่ในกฎหมาย จึงข้าพเจ้าเห็นว่าที่เขามาแล้ว
 นั้นได้ประโยชน์ ไม่ใช่เสียประโยชน์เมื่อไร คือได้เอาเงินในทางประ-
 ชาบาลานมาให้กำนันหรืออยู่ ใหญ่บ้านที่มีความรู้ เป็นครูในท้องถื่นของ
 คือ กระทำให้ ไค่นักเรียนมาเรียนมากเหมาะแก่การตั้งชั้นด้วย เพราะ
 เป็นอยู่ ใหญ่บ้านหรือกำนัน จะได้แนะนำให้นักเรียนเช่นนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ได้ประโยชน์อยู่แล้ว เท่าที่เป็นอยู่ในจังหวัดข้าพเจ้าเคยจนก็ได้ครูผู้
 ใหญ่บ้านและกำนันบ้างท่านนั่นเองที่เป็นครูสอนได้ ดี จึงข้าพเจ้าเห็น
 ว่าไม่จำเป็นที่จะรับหลักการอย่างหนึ่งอย่างใด กฎหมายลักษณะปก-
 ครองนี้ข้าพเจ้าก็เห็นว่าน่าจะแก้ไขมากกว่านี้เสียอีก ควรที่รัฐบาลจะ
 รับไปพิจารณาเสียก่อนดีกว่า

น.ต. หอดวงจักรนาถาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย กล่าววว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเจตนาของท่าน สมาชิกผู้เสนอ
 และผู้สนับสนุน คงจะตรงกันกับ ความประสงค์ ของกระทรวงมหาดไทย
 แต่เดี๋ยวนเรามาคุยกันเรื่องอยู่ในข้อเดียวว่าเราจะทำอย่างไร เราจึงจะ
 ได้ผลดีที่สุดคนเป็นขอที่คุยกัน ความจริงในเรื่องพระราชบัญญัติ
 ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ นั้นไม่ได้มีข้อความที่

ไต่ถั่วโดยเฉพา ว่าเป็นข้าราชการแล้ว คือว่าไม่ได้ห้ามเขาไว้
 โดยชัด และในการที่จะคิดความในมาศวานนี้ คือว่าเป็นคนใช้หรือคน
 อื่นนั้นก็สำหรับความมุ่งหมายในขณะนั้นก็คงไม่เป็นดังเวदान์ ถึงอย่าง
 ไรก็ดี นโยบายของพระราชบัญญัตินี้ก็ต้องการ คือไม่ได้เป็นเช่นนั้น
 ซึ่งท่านสมาชิกผู้หนึ่งไต่ถั่วอันนี้เองเป็นการแสดงนโยบายแห่งพระราช
 บัญญัตินั้นโดยชัดอยู่แล้ว คือมีว่า ๑. มิใช่เป็นคนใช้หรือลูกจ้างหรือ
 มิใช่เป็นทหารในกองประจำการ ประการหนึ่ง คือใน พระราชบัญญัติ
 นั้นไต่ถั่วได้แล้วว่า ถ้าท่านผู้ใหญ่บ้านผู้ใดไม่มีตำแหน่งชั้นประ
 การใดแล้ว ถ้าหากว่าไม่สามารจะทำหน้าที่ใดแล้วก็อยู่ในเกณฑ์ที่จะ
 ต้องออก ๒. เกือบแก่ความสามารในหน้าที่ เมื่อปรากฏว่าไม่
 สามารก็ยอมจะเขาออกได้เช่นเดียวกัน ๓. ลูกบ้านในหมู่บ้านนั้นโดย
 มากด้วยกันร้องขอให้เปลี่ยน ก็หมายความว่าถ้าผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ทำ
 งานให้เขา ก็เป็นธรรมดาอยู่เอง เขาก็ยอมจะไม่ต้องการ การแก้ก็
 มีอยู่แล้ว บัญหาก็มีอยู่ว่าเดี๋ยวนี้เราจะนับประตูกันคายหรือว่า
 เราจะเบ็ดเขาได้ ในอันนี้ได้อยู่ในความใคร่ครวญของสมาชิก และ
 กระทรวงมหาดไทยก็ได้คำนึงอยู่แล้วตั้งแต่สมาชิกผู้หนึ่งไต่ถั่วกระทูตาม
 ชั้น บัญหาก็มิใช่ไปว่าจะหาผู้ใหญ่บ้านที่หาได้ลำบากมาก ดังหน้อย
 และเพราะว่าเขาไม่ได้รับผลตอบแทนเป็นการเพียงพอด้วย ถ้าหากเรา
 จัดอย่างที่ได้ตามากก็ยอมที่จะได้คนที่ดี และเท่าที่สมาชิกได้เห็นปรากฏ
 ดังที่อภิปรายมาแล้ว และเท่าที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาแล้ว ได้มีท่านผู้

ใหญ่บ้าน เมื่อทางการได้ให้เงินครุประชาบาลได้มดเป็นที่พักพอใจ
 ของลูกบ้านเป็นอันมาก คือเรียกว่าเขามีความสุขอย่างจำเป็นผู้ใหญ่
 บ้านอย่างแบบสมัยใหม่เด็กหน้อยก็มีอยู่เป็นอันมาก ก็เมื่อเป็นเช่นนั้น
 ถ้าเมื่อเราจะมาปิดโอกาสเดียวเดยก็ยอมที่จะทำให้การทำนุบำรุงราชวร
 ษาจะเข้าไปในเขตต์ที่เป็นรักราชการตำแหน่งประจำนั้นคงจะไม่มีใคร
 เตย เท่าที่มีอยู่ก็มีอยู่แต่เพียงครุประชาบาลเท่านั้น เมื่อเรามาเปรียบ
 เทียบฐานะครุประชาบาลกับผู้ใหญ่บ้าน ข้าพเจ้าก็คิดว่าเวลาหรือ
 กรณีที่กษัตริย์นั้นก็ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน คือไม่ใช่ว่าเขาจะตั้งหน้าเป็น
 กำนันอย่างเดียว คือว่าเขาถ้อยมจะอยู่บ้านเฉย ๆ โดยจะเอาเงินตั้งรดก
 ก็ไม่พอกัน ถ้อยมจะไปประกอบอาชีพเช่นเดียวกับ ฐานะก็เหมือนครุ
 ประชาบาล ก็แปลว่าเราจะเปิดหรือจะปิดเดียวเดย ซึ่งทางกระทรวงอาจ
 จะคิดไปในทางนี้ ถ้าเราควรจะเปิดในเมื่อใดมดดี และไม่เกิดผลเดย
 หายในการที่จะกำหนดไปอย่างไรให้เป็นการรักกุนั้น ก็อยู่ในระหว่าง
 แก้วพระราชาบัญญัติกันอยู่แล้ว บัญญัติก็ได้เสนอมานะเหตุผลที่สมับ
 สมุนนั้นไม่ได้ประโยชน์ตั้งที่ทานประสงค์ โดยเฉพาะครุประชาบาลไม่
 ได้รับเงินเดือน ของรัฐบาล และมี ตำแหน่ง ประจำ แต่ถึงแม้ว่าจะ
 ผ่านพระราชาบัญญัติไปแล้วก็ไม่กระทบกระเทือนถึงครุประชาบาล อนึ่ง
 พระราชาบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ กระทรวงมหาดไทยก็ได้ตั้ง
 กรรมการขึ้นไว้แล้ว ตั้งที่ใด ให้คำขแรงมาแล้ว และตั้งใจว่าจะ
 เสนอมานในสมัยประชุม เพราะเห็นว่าเป็นข้อง่าย ๆ แต่เมื่อได้พิจารณา

กันเขาแต่ก็เห็นว่าข้อความนั้นซับซ้อนกันอยู่มากจน การพิจารณาจำ
ต้องพิจารณากันอย่างรอบคอบจริงๆ เพราะฉะนั้นก็ไม่สามารถที่จะ
เสนอมาในสมัยประชุม และก็เมื่อเจตนาของท่านดีมาซึ่งมีตรงกับ
ของรัฐบาลตั้งแล้ว เพื่อให้ได้มรดกและได้มรดกที่ดี รัฐ
บาลก็ขอจะยอมรับไปพิจารณาพร้อมกับที่พิจารณาอยู่ในเวลานี้

พ.ศ. หาดวงศักรณการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ กล่าว
ว่า ขอม

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รัฐบาลจะรับเรื่องนี้ไปพิจารณา ผู้
เสนอก็ไม่รับข้อของแล้ว

ขุนวรดิษฐ์กรณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าขอแสดง ความรักของในการที่จะรับไปพิจารณา นอก
จาก รัฐบาลจะรับของว่า รัฐบาลจะได้ ตั้งไป ทางเจ้าพนักงาน
ปกครอง ทั้งที่ คือ ข้าหลวงประจำจังหวัดว่า ผู้ใหญ่บ้าน หรือ
กำนันเป็นครูหรือเป็นเสมียนแล้วให้ เด็กจากหน้าทนนเสีย หรือว่าให้
เขา เด็ก เขาทาง หนึ่ง ทางใดก็ตาม แต่ ถ้าให้ทำงาน ทั้ง ๒ อย่าง
นั้นเป็น การ ที่ ยุ่ง เหียงกัน มากทีเดียว ในชั้นเดิม นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจ
ว่าการที่ใหญ่ ใหญ่บ้าน หรือกำนัน เป็นครูก็ดี เป็นเสมียน ก็ดี เขา
ใจว่านั้นเป็นความประสงค์ ของ ข้าหลวง ประจำจังหวัด หรือ ของ นาย
อำเภอ คือเป็นนโยบายของชั้นผู้น้อย แต่ครั้นเมื่อ ได้ พัง รัฐบาลแดง
เมื่อกันก็ได้มีความว่าเป็นนโยบาย ของ กระทรวงมหาดไทย ด้วย ข้อ
สำคัญมุ่งเหตุให้เขากำนันหรือผู้ ใหญ่บ้านเป็นครูนั้นมันด้วยประการดัง

๗) ชาวเจ้าตัวมารจะอธิบายความจริงได้ เรื่องเป็นอย่างนี้ ผู้ใหญ่บ้านไม่มีผลประโยชน์พอ เช่นกับในทางจังหวัดข้าพเจ้าหรือจังหวัดใดก็ตาม มีหนึ่งผู้ใหญ่บ้านได้ ๑๐ ดั่ง ๒ บาทก็มี ๑ ดั่งก็มี เพียงแต่ค่าเหล่านี้สำหรับเลี้ยงนายอำเภอทั้งหมดแล้ว นี่เป็น มดเหตุ เพราะฉะนั้นทางปกครองก็ตัดจ่ายหาของทาง หาเงินที่ใหม่ให้ ซึ่งในเวลานั้นก็ไม่มีอะไรที่ยังกว่า ในเวลานั้นเรามีเงินศึกษาพลีซึ่งไม่อยู่ในงบประมาณอย่างเดี๋ยวนี้ มอบให้ข้ามาทำให้ฝ่ายปกครอง ซึ่งไม่มีใครรู้จักแต่แค่จะไปใช้จ่ายอะไร แต่ก็หาได้นักลงนตเดียวของทางราชการที่ดกซึ่งยังกว่านั้นไม่ ชาวเจ้าเข้าใจว่าฝ่ายปกครองนั้นไม่ทราบว่าโรงเรียนคืออะไร เห็นจะเข้าใจว่าโรงเรียนคือสถานที่รวมเด็ก เข้ามาของ ๆ ไร่จะไปสอนเมื่อไรก็ได้ จะไปสอนหรือไม่ก็ได้ พอหมดเวลาแล้วก็กลับบ้าน ถ้าเข้าใจดังนั้นก็ทำได้ จะเข้าจ่ายบ้ายเย็นอะไรก็ได้ทั้งนั้น และถ้าเข้าใจดังว่าแต่จะให้เป็นผู้ใหญ่บ้านด้วยก็ได้ แต่ไม่เช่นนั้น โรงเรียนนั้นคือเป็นสถานที่ที่มีคัสซิปปติน คือว่าทำอะไรก็ต้องเป็นระเบียบแบบแผน ในขณะที่ซึ่งครูเป็นผู้ใหญ่บ้านนั้น ถ้าตั้งทำการสอนอยู่ แต่บังเอิญเกิดฆ่ากันตายจนแล้ว ผู้ใหญ่บ้านหรือครูนั้น ก็ต้องไปทำการจับกุมผู้ร้ายเสีย ปด้อยให้หนักเรียนนั่งชุกชอนอยู่ ผิดหลักการครู ควรและหรือ ทำที่สอนเด็กของเรา ให้เป็นคนซน ผิดหลักมากทีเดียว ก็เมื่อโรงเรียนเราต้องมิดคัสซิปปติน แปลว่า ต้องเบ็ด เป็นเวลา ต้องมัดเป็นเวลา สอน เป็นเวลา มี การ สอน ต้องมีการเตรียมการสอนมาให้ความรู้แก่เด็ก ครูที่

ด้ทุกคนนั้น กตางคนกตยบ้านแด้ต้องไปเตรียมการสอนไว้สำหรับวัน
 พุธนี้ ก็อว่าจะให้ความรู้ใหม่อย่างใด ความรู้เก่าของเด็กมีอยู่
 อย่างไร เหน่าต้องคิดไปแด้ นังจะเรียกว่าเป็นครู ซึ่งหาเดียง
 ษีพทางครูจริง ๆ ไม่ใช่ดักแด้ว่าเป็นครู คนๆเดียวทำหน้าที่ปรามผู้ร้าย
 ด้ย คือเป็นเจ้าพนักงานด้ย คนๆเดียวต้องไปสอนเด็กด้ย ไม่ใช่ครู
 เราจะเรียกว่าอะไรก็ตาม ก็เมื่อเหตุผลเป็นเช่นนั้นแด้ควรหัดหรือที่
 เรายังจะยอมให้เจ้าหน้าก ก็ให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นครูอยู่ด้ย ข้าพเจ้า
 เห็นว่าควรจะได้ยกเขาทางใดทางหนึ่งแด้แต่ความดีมีครของเรา เมื่อ
 เรามีความประสงค์จะเป็นครูก็ให้เป็นไป นโยบายอย่างนั้นเป็นนโยบายที่
 เด็ดมเดียวมากยิ่งกว่าที่จะเป็นคุณ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเรียนคือ
 ที่ประชุมนี้ว่า เราไม่ยอมให้รัฐบาลรับไปพิจารณา นอกจากรัฐบาลจะ
 รับรองว่าจะได้สั่งการไปอย่างนั้น เราไม่ออกกฎหมายก็ได้ ทั้งริงกฎ
 หมายอันนคล้ายๆเป็นเรื่องทรวงทรวงว่า การที่เราบังคับเอาเด็กๆไป
 โรงเรียนแด้กตยเอาคนผู้ที่สอนไปทำการจับผู้ร้ายนั้นผิดทาง เราจะ
 ทำในทางตั้งที่มีศุควรหรือ คิดคู้บ้างหรือไม่ การที่เราทำเช่นนั้นเป็น
 ประโยชน์ ไม่จริง เป็นประโยชน์โดยผิดๆ เป็นประโยชน์ที่เดียวไป
 ครั้งหนึ่งค่างหาก ท่านสมาชิกคนหนึ่งบอกว่ อาจจะได้ประโยชน์ทั้ง
 ต้องฝ่าย ก็อทางผู้ใหญ่บ้านก็ได้ ทางครูก็ได้ นั้นเป็นการได้อย่างไม่
 ถูกต้อง ด้ยอย่างเราจะเขานำได้ไปเอาข้อใดคนเข้ามา ด้ยเหตุใดนแด้
 เราจะทำงานเช่นนั้นแด้ ถ้าอว่าความประสงค์อันนเป็นความประสงค์ของ

ผู้ข้อยแล้ว ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวเช่นนั้น แต่เมื่อได้ทราบแล้วว่า
เป็นความประสงค์ของสภาผู้แทนแล้ว ข้าพเจ้าก็รักของ และ ข้าพเจ้า
เห็นว่าเมื่อตั้งไปแล้ว ถอนเสียก็ได้ ไม่จำเป็นที่จะต้อง ออก พระราช
บัญญัตินั้นไป

น.ต. หลวงข้าวงนาถสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย กล่าวว่ ท่านสมาชิกย่อมมีโอกาสดที่จะ รั้ชของได้ ในเมื่อ
จะไม่ยอมให้รัฐบาลรับไป แต่ที่ว่าจะให้รัฐบาลตั้งการไปนั้น ตั้งไม่
ได้ เพราะว่าผิดกฎหมาย และถ้าตั้งไปเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าก็ทำผิด กฏ-
หมาย บัญญัติกับกันแล้วว่เราได้ มีเจตนาในการที่จะ หาทาง ทัดที่ผิด
ข้าพเจ้าได้ ช้ให้แล้วว่พระราชบัญญัติของท่านสมาชิกนั้น ถึงแม้ว่จะ
ได้รับไปก็ไม่ได้ ประโยชน์ คุ้มไปถึง ครุ ประชาบาล ดังที่ คอง การ เคย
และข้าพเจ้ากล่าวแล้วว่เรื่องเรา คองการ หากคน ทัด ที่ผิด มาใช้ ใน
เรื่องกำนันผู้ ใหญ่บ้านนั้นไม่ใช่นโยบายของกระทรวง ราชฎรก็ เป็นผู้
ออกเสียงเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นราชฎรเราคงจะไม่ออกเสียง เลือกตั้ง
ผู้ ซึ่งจะมาทำประโยชน์ ให้แก่เขาไม่ได้ แต่ได้กล่าว แล้ว ว่ใน บาง
กรณีที่เป็นประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ ก็ได้กระทำ เช่นนั้น แต่กรณี
ซึ่งจะเกิดโทษมากกว่าเราก็บัญญัติห้ามเสีย ไม่ใช่ข้าพเจ้าเห็นด้วยที่จะ
ให้เป็นไปตามนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงบอกว่พระราชบัญญัติปกครอง
ของที่จะจะเสนอเข้ามาในสภาฯ ท่านสมาชิกย่อมจะมีสิทธิแปรญัตติแก่
ไว้ประการใดก็ได้ ในชั้นนี้ขอแล้วว่เราจะมาแก้กันทีละเล็กทีละน้อยทำ

ทำไมเมื่อจะแก้ไขกันเป็นการใหญ่ เราควรจะได้พิจารณากันให้รอบคอบ ส่วนประเด็นเรื่องนี้ท่านสมาชิกจะเห็นด้วยหรือไม่ก็แล้วแต่ใจท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า คือ เรื่องนี้ มีประเด็น ข้อแรกที่ว่า รัฐบาลจะขอรับไปพิจารณา เมื่อพิจารณาถึงเข้ามาแล้ว ท่านจะได้เถียงกันหรือแปรญัตติอย่างไรก็ได้ ในเรื่องนี้ สมาชิกผู้เสนอ ก็ไม่รู้จักชื่อ แต่มีสมาชิกผู้หนึ่งชื่อของ และอาจจะมีผู้อื่นอีก เพราะฉะนั้น ในที่นี้จึงจะให้ลงมติว่าผู้ใดเห็นว่าควรจะ มอบให้รัฐบาลรับไปพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประจวบสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่าให้รัฐบาลรับไปพิจารณา

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๘ นาฬิกา

มบุญ บริสุทธี

เทียบ นันทแพศย์

บุญศิริ เทพาคำ

แฉ ยูนิพันธ์ุ์

นายปพาพ บุญ-หลง

ประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์

บุญช่วย สุกนธมัต

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

๑๒๐๘

บุญแกม ปิตยานนท์
สุนทรศาสตร์ดรุณกิจ
ทองคำ กล้ายโอสถ
ทองอยู่ พุฒพัฒน์
เขียน กาญจนพันธ์
เลียง ไชยกาล
บุญมี ตุงคนาคร
ตรวจแก้ ๑๒/๘/๗๘

พระขามานวราชเสวี
รองประธานคนที่ ๑ (ตงนามแทน)

นายศิริ อินท
ถิน จุฑารพ
เลียงฮือ ศรีสุชาติ
วิจิน สัจจะเวท
ผู้ตรวจงานการประชุม

คหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร